

අජිටශබ්ද ජාතකය

තවද කරුණා නිධානවූ තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වාසය කරණසේක් මධ්‍යම රාත්‍රියෙහි කොසොල් රජ්ජුරුවන් විසින් අසන ලද විභාග නැති භයානක ශබ්ද අටක් අරභයා මේ ජාතකය දක්වා වදාළ සේක. මෙහි වර්ථමාන කථාව යට ලෝභ කුමිති ජාතකයෙහි පෙණෙන්නේය මේ ජාතකයෙහි කොසොල් රජ්ජුරුවන් විසින් ස්වාමීනී තිලෝගුරු බුදුරජානන් වහන්ස මේ ශබ්දයන් ඇසුවායින් කුමක් වන්නේදැයි විචාළ කල්හි නොබව මහරජ මෙයින් කිසි අන්තරායෙක් නොවන්නේය. මෙබඳුවූ භයානක ශබ්ද තොපිම නොඇසුවව පෙරත් රජදරුවෝ මෙබඳු ශබ්ද අසා බමුණන්ගේ බස් ගෙන සර්වතුෂ්කතම් යාගයක් කාරණු කැමැත්තාහු නුවනැත්තවුන්ගේ බස් අසා යාගයට මරණු පිණිස ගෙනාවූ සත්වයන් නොමරණ පිණිස නුවර බෙරලවා අභයදානය දුන්නාහු වේදැයි වදාරා ඒ කෙසේදැයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළ සේකි.

ඒ කෙසේද යත්

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුන්මදන්ත නම් රජ්ජුරු කෙණෙකුන් රාජ්‍යය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ බ්‍රාහ්මණ කුලයෙහි ඉපිද වැඩිවිය පැමිණ ගිහිගෙයි කලකිරී හිමාලය වනයට වැද සෘෂි ප්‍රවාප්තාවෙන් පැවිදිව වාසය කොට එතු ඇඹුල් පිණිස බෝධිසත්වයෝ බරණැස් නුවර ආ ගමනේ රජ්ජුරුවන්ගේ මගුල් උයනේ වාසය කරන්නාහ, එසමයෙහි බරණැස් රජ්ජුරුවෝ මධ්‍යම රාත්‍රිවෙලෙහි ශබ්ද අටක් ඇසූහ. ඒ ශබ්ද අට කවරේද යතහොත් පළමු කොට රජ්ජුරුවන්ගේ උයන සමීපයෙහිදී දිය සුන් පොකුණක් සමීපයෙහි හිඳ කොකොක් අඩාලිය. දෙවෙනිව ඒ අඩට අනතුරුව රජ්ජුරුවන්ගේ ඇත්හල තොරණ සමීපයේ ඉඳ කැවිඩිබිඳුනුවක් අඩළුව, තුන්වෙනිව ඒ අඩට අනතුරු වම රජ්ජුරුවන්ගේ රජගෙයි කැණිමඩලේ කඳ පණුවෙක් අඩලිය. සතරවැනිව ඒ අඩට අනතුරුව රජ්ජුරුවන්ගේ රජගෙයි මැදිරියේ ඉදිනා කොවුල්ලෙක් අඩාලිය. පස්වෙනිව ඊට අනතුරුව රජ්ජුරුවන් වඩනා මුවෙක් අඩාලිය. සවෙනිව ඊට අනතුරුව මැදිරියේ හිඳිනා වඳුරෙක් අඩාලිය. සත්වැනිව ඊට අනතුරුව මැදිරියේ හිඳිනා කින්තරාවක් අඩළුව, අටවැනිව ඊට අනතුරුව රජ්ජුරුවන්ගේ මගුල් උයනට ආකාශයෙන් වඩනාවූ පසේ බුදු කෙණෙකුන් වහන්සේ උදන් ගාථා වදාළ සේක. මේ ශබ්ද අටම ඒ රජ්ජුරුවන් ඇසූහ. ඒ අසා රජ්ජුරුවෝ තුන්යම රාත්‍රියෙහි හයින් නොනිදාම පාත්කළහ, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් පාත්වූ පසු රජගෙට අවුත් රැ නිදිලත් සැටිය විචාලේය. රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු මට සැපයෙක් නම් කොස්තද රැ මෙසේවූ ශබ්ද අටක් අසා භයපත්ව නිදි නොලද්දෙමි කිහ. එවිට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා සිතන්නේ අප කන්ට කැවිල්ලක් ලා ගියේයයි බමුණානන් සත්කාර එක්කොට කියන්නේ මේ මහා භයංකරවූ ශබ්දයෙක මිට සර්වතුෂ්ක නම් යාගයක් කළොත් විනා නපුරැයි රජ්ජුරුවන්ට කියා බොහෝ ප්‍රාණින් එක්කරවාගෙන යාගයක් කර වන්ට උවමැනවැයි නොයෙක් සතා සතුන් පක්ෂීන් මිනිසුන් ඇතුළුවූ අය යාගයට එක්කරවූහ. එවිට ඒ පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ අතවැසිවූ බමුණෙක් කියන්නේ ආචාරීන් වහන්ස අප උගත් වේදශාස්ත්‍රයෙහි ප්‍රාණයක් නසා කරන්ට කී යාගයක් දුටුයේ නැත, මෙතෙක් ප්‍රාණ නසා පවිකරන්නාවූ කාරණා කිමිදැයි කිහ. එවිට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ තොපිම රජ්ජුරුවන්ට පක්ෂපාතව ගියාද මෙතෙක් දෙනාට වන්නාවූ ලාභ අලාභ කරවූදැයි කෝප කළාහ, ඒ අතවැසින් ආචාරීන් අතින් කෝප අසා කෙතෙක් කෝප කළත් මා මේ ප්‍රාණවධයට එක් වන්නේ නැතැයි පලාගොස් මේ පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාටත් රජ්ජුරුවන්ටත් පිරෙන්තාවූ පාප සංසිඳුවාපියන්ට නිස්සෝ කවිරුදැයි පරීක්ෂා කොට රජ්ජුරුවන්ගේ උයනට යන්නාවූ තාපසයන් කරා ගොස් කියන්නාහු තාපසයන් වහන්ස අපගේ රජ්ජුරුවන් වහන්සේ ඊයේ රැ ශබ්ද අටක් අසාවදාරා ඒ ශබ්ද අට ඇසූ නියාව පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාට කීසේක. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් තමා රැ කෙන උපායට සර්වතුෂ්ක නම් යාගයක් කළ මැනවැයි ප්‍රාණින් රැස්කරවාගෙන මරන්ට උවමැනවැයි යාග ශාලාවක් ඉදි කරවා ඒ ශාලාවෙහි මෙකී අය බැඳගෙන ප්‍රාණවධයට එක්කරන්නාහ. ඔබ වහන්සේ වැනි සෘද්ධි ඇති තාපසයන් වහන්සේ මෙතන වැඩ ඉන්දදී රජ්ජුරුවන් වහන්සේට පිරෙණ පාපය නැතිකොට හික්මවා වදාළ මැනවැයි කිහ. එවිට තාපසයෝ කියන්නාහු රජ්ජුරුවෝ අප ලගට අවුනම් මේ ශබ්ද අටෙහි විපාකත් කියා රජ්ජුරුවන් හික්මවන පමණක් විනා අප ඉස අකුස්සක් බැඳගෙන රජ්ජුරුවන් ලගට ගොස් හික්මවන්දැයි කිහ. එවිට බ්‍රාහ්මණයා මම ගොසින් රජ්ජුරුවන් වහන්සේ කැඳවාගෙන එමි කියා රජ්ජුරුවන් ලගට ගොස් කියන්නේ ස්වාමීනී නුඹ වහන්සේ ඇසූ ශබ්ද අටේ අර්ථ විභාගකොට කියන්නට දන්නාවූ තාපස කෙණෙකුන් වහන්සේ මගුල් උයනේ වැඩ ඉදිනාසේක. නුඹ වහන්සේ එතනට ගොස් අර්ථ විචාළ මැනවැයි කිහ. රජ්ජුරුවෝත් යහපතැයි උයනට ගොස් තාපසයන් වැඳ ඇසූ සබද අටෙහි අර්ථ තාපසයන්ට කිහ. තාපසයෝ ඒ ශබ්ද අටෙහි අර්ථ විසඳන්නාහු පළමුවන ශබ්දයෙහි කොකෙකු ඇඹූ කාරණය නම් පළමු මේ පොකුණේ මත්ස්‍යයන් කාපැන්බි වාසය කෙළෙමි දන් මැඩියන් කා ජීවත්වෙමි, තමාගේ විකේෂපයෙන්

අඩාලිය, මින් රජපුරුවෙහි තොපට වන්නාවූ අනර්ථයෙක් නැත, පොකුණ බිඳවා පැන් පුරවා පියන්න දැනුත් කොකා විසින් කිසි විකේෂ්පයක් නැතිව සැපයේ ඉදිනේයයි කී කල්හි රජපුරුවෝ පොකුණේ කසල හරවන්ට අමාත්‍යයන්ට කීහ. මින් තොපට වන්නාවූ හයෙක් නැතෙයි කියා බෝධිසත්වයෝ දෙවෙහි ශබ්දයේ අර්ථ විසඳන්නාවූ රජපුරුවෙහි ඇත්හල තොරණ වසන්නාවූ කැවිඬි තමාගේ දරුවන් ඇතුන් මරාපූ හෙයින් පුත්‍රස්තේහයන් ඇඬූහ. තොපට මින් අනර්ථයෙක් නැතැයි කියා තුන්වැනි ශබ්දයෙහි අර්ථ විසඳන්නාවූ රජපුරුවෙහි තොපගේ රජගෙයි කැණිමඩුල්ලේ කඳ පණුවෙක් වාසය කරන්නේය. ඒ තමා යන එන තැනක් නැතිහෙයින් මම මින් කවර දවසෙක ගැලවී පලායෙමිද ගොදුරක් කවර කලක බඩ පුරා ලබමිදැයි කියා ඇඬීය. මිනිසෙකු ගෙන්වා කැණිමඩුල්ල බිඳවා කඳපණුවා ඇරගෙණ ඔබ්බේ ලවාපියවයි සැපයේ තමා කැමති තැනක ඇවිදිනේය, මින් තොපට වන අන්තරාය නැතැයි කීහ. සතරවන ශබ්දයේ අර්ථ කියන්නාවූ බෝධිසත්වයෝ මහරජපුරුවෙහි තොපගේ මැදිරියේ ඉදිනා කොවුළු මම මේ මැදිරියෙන් ගැලවී ගියේ නම් සැපයේ ඒ ඒ ගස් උඩවල හිඳ එලා එල අනුභවකොට සැපයේ ඇවිදිමි කියා ඇඬුව, මින් තොපට වන්නාවූ අනර්ථයෙක් නැතැයි කියා පස්වැනි ශබ්දයෙහි අර්ථ කියන්නාවූ මුවා මුවරැලට නායකව වනයේ වාසය කරන්නේ වැද්දෙකුට අසුව මේ සා බන්ධනයකට පැමිණියෙමි ඉදින් මිදිගියෙන් නම් සැපයේ වනයෙහි වාසය කරන්නෙමි වේදැයි කියා ඇඬීය. මින් තොපට වන්නාවූ අන්තරාය නැතැයි කියා සවෙනි ශබ්දයේ අර්ථ කියන්නාවූ තාපසයෝ රජපුරුවෙහි මේ වදුරු වැදිරියෙක නිසා කාමයෙහි ගිජුව අවුත් බන්ධනයකට පැමිණියෙමි ඉදින් මේ දුකින් මිදි ගියෙමි නම් සැපයේ වනයේ ඇවිදිනෙමි වේදැයි කියා ඇඬීය. මින් තොපට වන්නාවූ හයෙක් නැතැයි කියා සත්වන ශබ්දයේ අර්ථ කියන්නාවූ මේ කින්නරයා එක් දවසක් පර්වතයකින් ඇදිරියෙහි බස්සේ තමාගේ කින්නරාංගනාවට අතදී බැස තමාගේ ස්ථානයෙහි සැපයේ වැදහෙව ලෝකස්වාදරතියෙහි යෙදී වාසයකොට දැන් එසේ වූ කින්නරාවක් හැර බන්ධනයට පැමිණියෙමි, මින් මිදි ගියෙන් නම් සැපයේ වනයට වැද වාසය කරන්නෙමි වේදැයි ඇඬීය. මින් තොපට වන්නාවූ හයෙක් නැතැයි අටවැනි ශබ්දයෙහි අර්ථ කියන්නාවූ එක් පසේ බුදු කෙනෙකුත් වහන්සේ හිමාලය වනයේ සිට කාල ක්‍රියාවට ආසන්න හෙයින් මනුෂ්‍යාපනයෙහි බරණැස් නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජපුරු කෙනෙකුන්ගේ උයනේ කාලක්‍රියා කෙරෙමි උයනට යනසේක් මේ ජාතියෙන් දෙවැනි ජාතියෙක උත්පත්තියෙක් නොවන්නේය. මින් චුතව නිර්වාණ පුරයට පැමිණ නිවන් සැප අනුභව කෙරෙමිසි ප්‍රීති වාකා කිය කියා උදන් අන අන, වැඩිසේක. මින් තොපට වන්නාවූ අන්තරායෙක් නැතැයි කියා මේ ශබ්ද අටෙහි අර්ථ විසඳා වදාළ සේක. රජපුරුවෝ තාපසයන් වහන්සේ කෙරේ සමාධිව පසේ බුදුන් වහන්සේගේ කඳ ආදාහන කරවා බන්ධනාගාරයෙහි සිටියාවූ සතුන් බන්ධනයෙන් උනාහැරවූවයි වදාරා මේ අෂ්ට ශබ්ද ජාතකය නිමවා වදාළ සේකි. එසමයෙහි රජපුරුවෝ නම් ආනන්ද ස්ථවිරියෝය. බ්‍රාහ්මණ මානවකයා නම් ශාරිපුත්ත ස්ථවිරියෝය. එසමයෙහි තාපසව උපන්නෙමි බුදු වූ මම ම වේදැයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළ සේක.